

РОЛЬ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ СУЧАСНОГО ЮРИСТА

Р. М. Сароян

(курсант Криворізького факультету Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ)

Науковий керівник: старший викладач кафедри соціально-гуманітарних
дисциплін Криворізького факультету Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ **Савченко Анна Вікторівна**

У світі понад 1,4 мільярда людей живуть у країнах, де англійська мова має офіційний статус. Одна п'ята населення світу говорить англійською. Близько 70% науковців світу читають англійською, 90% всієї інформації в світовому електронному пошуку зберігається англійською мовою.

Англійська мова на сьогоднішній день має статус мови міжнародного спілкування, і люди, які добре володіють нею, можуть влаштуватися на престижну роботу, яка стане джерелом стабільного доходу. Особливо іноземна мова стає більш важливою в сучасному суспільстві як засіб міжкультурної комунікації між фахівцями юридичної професії.

Юрист повинен говорити вільно та правильно, вміти знаходити слова, володіти усним та письмовим мовленням, адже йому потрібно користуючись відповідною термінологією наводити факти, переконувати, доступно пояснювати зміст документа як клієнту, так і у суді. А ще краще, якщо юрист має змогу робити це англійською. Навіть досконало знаючи англійську мову, потрібно знати спеціальні терміни і правила їх вживання, адже вони відіграють важливу роль і потребують додаткових зусиль для опрацювання та засвоєння. Навіть носії мови змушені вивчати лексику своєї спеціальності додатково. Юридичний працівник повинен вміти використовувати певні синтаксичні конструкції, віртуозно будувати пропозиції, шукати винятки та невідповідності в законодавчих актах. Юридичний працівник має визначитися, які головні риси, якості та навички потрібно розвивати у собі, щоб стати справжнім професіоналом.

Вільне знання англійської мови – це вимога, без якої юрист не зможе побудувати успішну кар'єру. Наприклад, в Міжнародній юридичній фірмі Integrites, без вільного знання англійської мови юрист просто не зможе працювати, адже більшість проектів пов'язані з міжнародним правом або це проекти іноземних компаній [1].

Визначні науковці В.П. Андрущенко, І.А. Зязюн, В.Г. Кремень, П.О. Бех вважали, що якість вищої освіти значною мірою залежить від рівня володіння випускниками вищих навчальних закладів іноземними мовами.

Проблеми викладання іноземної мови за професійним спрямуванням досліджені в публікаціях Л.Я. Личка, А. Waters, Ю.В. Манька та ін. Гаррі Вілсон любить вивчати різні аспекти вивчення юридичної англійської мови. Крім цього, він поширює ці знання серед майбутніх юристів.

Юридична англійська є однією з форм англійської, яка використовується в галузі права. Іншими словами, це спеціально викладена як мова для фахівців у галузі юстиції, таких як судді, адвокати, юристи. Юридичний англійський не є рідною мовою для цих професіоналів. Вивчення юридичних термінів разом із поняттями права є єдиним способом виставити себе як юриста [2].

Т. Хатчинсон вважав, що вивчення іноземної мови базується на питанні: «Why does this learner need to learn a foreign language?» та передбачає взаємодію учасників освітнього процесу, що забезпечить обмін інформацією завдяки активному використанню англійської мови [3]. Тому курс іноземної мови за професійним спрямуванням для майбутніх юристів направлений на оволодіння вміннями користуватися мовою для ведення необхідної документації, ділових переговорів в певних сфері.

Багато курсів побудовані навколо права. Щоб підтвердити свої знання мовної компетенції у сфері міжнародного права студенти юридичних факультетів, а також і професіонали в юридичній сфері складають тест ILES. До цього тесту краще готуватись на базі офіційного тест центру. В Україні також є такі тест центри, наприклад Grade. Повний курс юридичної англійської ґрунтується на посібниках Афендікової та Зелімана.

Вивчення юридичної англійської формує комунікативні компетенції в усіх видах мовленнєвої діяльності в професійно-комунікативних цілях і розвиток навиків, без яких неможливо самостійно працювати з англійською правовою літературою і документами. Юрист повинен володіти граматичним мінімумом, який охоплює синтаксис і морфологію. Він повинен принаймні розуміти без словника загальний зміст тексту, щоб ефективно спілкуватися англійською мовою у професійному середовищі.

Не слід забувати і про писемну англійську для юристів. Тут також є багато нюансів, адже кожна країна має свою юридичну систему, відповідну юридичну термінологію тощо. Так, значні труднощі виникають у студентів під час юридичних термінів, так як термінологія англійського, британського і українського права значно відрізняється. Це пояснюється як лінгвістичними причинами, так і різницею в політичній системі [4].

Так, наприклад: місто-графство в Англії – County of city (of town), county – графство, а місто – округ в США – a metropolitan town; county – округ, court of error – апеляційний суд. Терміни «solicitor» і «barrister»

існують тільки у британському праві, «counselor» (адвокат) – в США та Ірландії [5].

Відомий юрист у Нью-Йорку розповідає колегам у своїй фірмі, що хороше юридичне письмо не звучить так, як воно було написано адвокатом 10 років тому.

Слова Омита Сурплуса

Як починаючий адвокат, я був призначений асистентом старого чоловіка на судовому позові. Він ненавидів багатослівність. Коли приносив йому те, що я думав було готовим документом, він тихо читав і виймав свою ручку. Спостерігаючи через його плече, я помітив, що він викреслює цілі рядки, чергує слова в фрази і перетворює фрази в єдині слова. Одного разу під час обіду я спитав його як він це зробив. Він потиснув плечима і сказав: «Це не важко – просто пропускай надлишки слів».

Розглянемо приклад: *A trial by jury was requested by the defendant.* Слова у реченнях поділяють на робочі і з'єднуючі. Якщо робочі слова виділити вираз виглядатиме так :

*A **trial** by **jury** was **requested** by the **defendant**.*

П'ять слів у цьому дев'ятисловному реченні є з'єднуючими: a, by, by, and the [6].

Іноземна мова стає дуже важливою в сучасному суспільстві і в різних сферах професійної діяльності людини. Володіння іноземною мовою є невід'ємною частиною професійної підготовки сучасного юриста. Вивчення іноземної мови в професійній області права необхідна для оволодіння іноземною мовою в його розмовно-побутовому і професіональних аспектах з метою застосування в різних сферах повсякденного життя і в своїй майбутній професійній діяльності. Метою викладання англійської мови для майбутніх юристів є навчання студентів використовувати мовні знання для ведення документації, виступах у суді. Юрист повинен знати, як мінімум, основи декількох правових систем. Існують певні розбіжності між українською та англо-американською правоохоронною системою. Не потрібно також забувати про грамотний переклад юридичних термінів і текстів.

Література

1. www.integrites.com/ru/publication/681.
2. <https://bdaily.co.uk/articles/2012/10/04/the-importance-of-learning-legal-english-for-lawyers>.
3. Лебедева М.О. Особливості викладання англійської мови професійного спрямування студентам юридичного факультету / М.О. Лебедева // Матеріали конференції «Сучасні методи викладання іноземної мови професійного спрямування у вищій школі». – К.: НТУУ «КПІ», 2013. – С. 204-213.

4. Киктева К.С. Межкультурная коммуникативная компетенция как цель иноязычной подготовки будущих юристов в вузе / К.С. Киктева // Вестник Московского Университета. Серия 19. Лингвистика и межкультурная коммуникация. – 2009. – С.185-191.
5. Бесараб Т.П., Павлюк М.М. Особливості перекладу юридичної термінології США та Великобританії /Т.П. Бесараб, М.М. Павлюк // Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти: збірник наукових праць / за ред. Л.Л. ТОВАЖНЯНСЬКОГО, О.Г. РОМАНОВСЬКОГО. – Вип. 23-24 (27-28). – Харків: НТУ ХПІ, 2009. – С.421-434.
6. Richard C. Wydick, Plain English for lawyers, 66Cal.L.Rev.727 (1978).

РОЛЬ ІВАНА ФРАНКА В РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

В. Р. Сластіна

(курсант I курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів
превентивної діяльності Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ)

Науковий керівник: старший викладач кафедри українознавства та іноземних
мов Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Подворчан Алла Зеновіївна

Місце Івана Франка в розвитку української термінології, серед усього й правничої, є особливим, бо письменник одним з перших почав розробляти питання творення, вживання й розвитку термінологіки. На думку Михайла Паночка: «Теоретичні та методичні засади термінотворення в українському мовознавстві ХІХ ст. закладались Іваном Франком на ґрунті європейської лінгвістичної школи, з урахуванням надбань української філософії і мовознавчої думки» [1, с. 250]. Письменник розумів творення термінологічних систем не як штучне надбання індивідів, а як продовження мовного процесу. Іван Франко вимагав доброго знання історії мови, її генеалогії, орієнтував термінотворчість та національні джерела.

Науковці І. Кочан, Ю. Шевельова, Т. Панько, О. Пахльовська, О. Сербенська вивчили погляди Івана Франка на становлення української терміносистеми, описали суспільно-політичну термінологію в лінгвістичній концепції Франка. Іван Франко використовував правничі терміни у наукових розвідках і художніх творах. Письменник після закінчення студій на філософському факультеті часто приходив на засідання «Кружка правників» у Львівському університеті, цікавився питанням кримінального та міжнародного права, особливо питаннями звичаєвого права. Співпрацював з періодичними виданнями галицьких юристів.

Іван Франко був автором багатьох наукових праць з юридично-економічної галузі (наприклад: «Галицька індемнізація», «Що, то була панщина?»). Предметом зацікавлення Івана Франко стали й особливості функціонування сільських судів у Галичині, застосування ними українського